

Overzicht risico-indicatoren voor risicoprofiel 2017

V20170306

RI: Medicatieveiligheid¹

Omschrijving

Medicatieveiligheid houdt in dat er sprake is van een veilig medicatieproces. Binnen de jeugdhulp is met betrekking tot medicatie sprake van een keten van betrokkenen, te weten de jeugdige, arts, apotheker, de aanbieder van jeugdhulp en medewerker. De verantwoordelijkheid voor het beheer van medicatie is vaak geheel of gedeeltelijk overgedragen aan de aanbieder van jeugdhulp. Als een aanbieder geheel of gedeeltelijk verantwoordelijk is voor de medicatieverstrekking, moet de aanbieder zorgen dat de medicatie op veilige wijze wordt bewaard en verstrekt. De aanbieder zelf moet zicht hebben op de door de jeugdige gebruikte medicatie.

Aanname

Het is een risico voor de veiligheid van de jeugdige als een aanbieder van jeugdhulp geen zicht heeft op het medicijngebruik van de jeugdige en medicatie niet veilig opbergt. Verkeerd medicijngebruik kan schade aan de gezondheid van jeugdige toebrengen.

Vraagstellingen

1. Worden medicijnen veilig opgeborgen?
  2. Beschikt de aanbieder van jeugdhulp per jeugdige die medicatie gebruikt over een actueel en door de apotheker verstrekt medicatieoverzicht?²
  3. Is er een interne richtlijn of beleid opgesteld met betrekking tot het medicatieproces?³
-

RI: Structurele veiligheidsinschatting en -beoordeling

Omschrijving

Om zicht te krijgen en te houden op de veiligheid van een jeugdigen, moet de veiligheid structureel aan de hand van eenduidige vragen worden ingeschat en beoordeeld. Er is sprake van een structurele veiligheidsinschatting en -beoordeling als niet alleen bij aanvang van de hulp, maar ook tussentijds en bij veranderde omstandigheden een inschatting en beoordeling plaatsvindt van de veiligheid van de jeugdigen.

Aanname

Het is een risico voor de veiligheid van de jeugdige als er geen sprake is van een structurele inschatting en beoordeling van de veiligheid van de jeugdige. Het niet structureel inschatten en beoordelen van de veiligheid kan leiden tot het niet tijdig treffen van maatregelen die ervoor zorgen dat de jeugdige in een veilige situatie leeft en opgroeit.

Vraagstellingen

1. Wordt de veiligheid van de jeugdige structureel ingeschat en beoordeeld?
  2. Is er zicht op de veiligheid van de jeugdige in de thuissituatie?⁴
  3. Is er een meldcode vastgesteld voor huiselijk geweld en kindermishandeling?
-

¹ Niet bij jeugdhulp in het netwerk.

² Onder 'medicatieoverzicht' wordt verstaan een compleet door de apotheker verstrekt overzicht van alle voorgeschreven geneesmiddelen, contra-indicaties en medicatiehistorie.

³ Niet bij kleinschalige jeugdhulp.

⁴ Alleen bij jeugdhulp in het netwerk.

RI: Stabiliteit*Omschrijving*

Er is sprake van een stabiele omgeving als het aantal wisselende medewerkers beperkt is, de hulp door vaste medewerkers wordt geboden en de jeugdigen een vast aanspreekpunt hebben.

Aanname

Het is een risico voor de veiligheid van de jeugdige en de uitvoering van de hulpverlening als er geen sprake is van een stabiele omgeving. Een vast personeelsbestand is een vereiste om een veilig leefklimaat te kunnen bieden. Veel personeelwisselingen brengt de continuïteit van de zorg en een veilig leefklimaat voor jeugdigen in gevaar.

Vraagstellingen

1. Wordt afwezigheid van vaste medewerkers (van langer dan een week) opgevangen door bekwame vervanging?
2. Werkte er in de praktijk minimaal één medewerker met een cliëntgebonden functie uit het vaste team, zowel overdag als 's avonds?⁵
3. Hebben jeugdigen minimaal één vaste hulpverlener gedurende het hulptraject?⁶

RI: Vakbekwaamheid*Omschrijving*

Een medewerker is vakbekwaam als deze handelingen uitvoert die overeenkomen met zijn of haar opleiding/expertise, kennis bijhoudt middels bijscholing/intervisie. Dit blijkt onder andere uit de (voor-)registratie van medewerkers. Daarnaast is het van belang dat een medewerker anderen inschakelt indien dat noodzakelijk is.

Aanname

Het is een risico voor de kwaliteit van de hulpverlening als de jeugdhulp niet door vakbekwame medewerkers wordt uitgevoerd. Onvoldoende vakbekwaamheid kan bij de medewerkers leiden tot gebrek aan reflectie, handelingsverlegenheid of het niet handelen volgens de methodische richtlijnen.

Vraagstellingen

1. Hoeveel procent van de medewerkers is geregistreerd of vooraangemeld bij het Kwaliteitsregister Jeugd?
2. Is er een gedragswetenschapper, behandelaar of psychiater/geneesheer-directeur betrokken bij elke beslissing die voor de jeugdige ingrijpende gevolgen had?

---

⁵ Niet bij jeugdhulp in het netwerk en daghulp bij jeugdhulpaanbieder.

⁶ Alleen bij jeugdhulp in het netwerk en daghulp bij jeugdhulpaanbieder.

RI Integrale hulp aan gezinnen

Omschrijving

Als bij een jeugdige en/of een gezin meerdere hulpverlenende instanties zijn betrokken, moet voor de hulpverlening worden gewerkt met op elkaar afgestemde doelen. Het uitgangspunt is één gezin, één plan, één regisseur. Eén regisseur voert de regie over de uitvoering van het plan.

Aanname

Het is een risico voor de effectiviteit van de hulpverlening als er tussen de verschillende vormen van hulpverlening geen samenhang is. Samenhang in de hulpverlening wordt zichtbaar in de afspraken in een integraal plan: één gezin, één plan, één regisseur. Het risico bestaat dat hulpverleners anders langs elkaar heen werken en daarmee voor het gezin geen effectieve hulp bieden.

Vraagstellingen

1. Wordt er gewerkt volgens de principes van één gezin, één plan, één regisseur?
2. Is voor elk gezin waarbij meer dan één hulpverlenende instantie betrokken is, duidelijk wie de regie voert?
3. Worden de doelen van de hulpverlenende instanties op elkaar afgestemd?